

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3439/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Рајчевић, адвокат из ..., против тужене Средње школе „Свети Сава“ из Сомбора, коју заступа Правобранилаштво града Сомбора, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1703/22 од 21.04.2022. године, у седници већа одржаној 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1703/22 од 21.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 779/19 од 14.02.2022. године, ставом првим, другим и трећим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име законске затезне камате због доцње у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски превоз, исплати укупан износ од 426,00 динара, увећан за законску затезну камату, те да се обавезе тужена да тужиљи на име мање исплаћене накнаде за долазак на рад и одлазак са рада, за период од октобра 2016. године, закључно са фебруаром 2021. године, исплати појединачне месечне опредељене износе, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, одећене у том ставу изреке. Ставом четвртим, петим и шестим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев да се обавезе тужена да исплати тужиљи на име законске затезне камате због доцње у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски превоз укупан износ од 426,00 динара и захтеда се тужена обавезе да тужиљи исплати на име разлике између мање исплаћене и припадајуће накнаде трошкова за превоз укупан износ од 24.666,36 динара, у појединачним опредељеним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, на начин ближе одређен овим ставом изреке. Ставом седмим, осмим и деветим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да исплати тужиљи на име законске затезне камате због доцње у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада износ од 426,00 динара, као и на име разлике накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од октобра 2016. године закључно са децембром 2020. године укупан износ од 13.782,36 динара, у појединачним месечним износима са

законском затезном каматом од доспелости сваког износа па до исплате и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 156.706,51 динар са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 11703/22 од 21.04.2022. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у одбијајућем делу, тако што је тужена обавезана да исплати тужиљи на име мање исплаћене накнаде трошкова за долазак на рад и одлазак са рада поред досуђеног исплати још и износ од 24.666,36 динара, у појединачним месечно одређеним износима, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, на начин одређен овим ставом изреке, као и да тужиљи на досуђени износ од 426,09 динара на име затезне камате због доцње у исплати накнаде трошкова за превоз исплати и затезну камату од 30.03.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, делимично је преиначено решење о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев тужиље за накнаду ових трошкова преко износа од 129.718,51 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке одбијене су жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем и преосталом одбијајућем делу и делу одлуке о накнади трошкова парничног поступка. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 22.570,72 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, ради уједначавања судске праксе, позивајући се на одредбу 403. и 404. ЗПП.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, Врховни касациони суд је нашао да нема потребе да се о истој одлучује као о посебној, имајући у виду да је ревизија дозвољена као редовна, на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је запослена код тужене као ... и приликом доласка и одласка са посла, путује сопственим аутомобилом, користи бицикл или такси, а понекад иде и пешице. Тужена је тужиљи признала и исплаћивала трошкове превоза према месечној карти која је у ценовнику овлашћеног аутопревозника АД“Севертранс“ Сомбор именована као „маркица за раднике са 20% попушта“, која се уплаћује преко рачуна. Обрачун је вршен тако што је месечни износ карте подељен са бројем радних дана у месецу и тако добијени износ помножен са бројем евидентираних дана доласка запосленог на рад. Тужиља потражује разлику од исплаћеног до пуног износа накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, према пуној цени месечне превозне карте (без попушта од 20%), с обзиром да карту са

попустом није могла да купи јер школа није имала закључен уговор са овлашћеним аутопревозником, па овај попуст није ни могла да користи. Висина потраживања за период од октобра 2016. године закључно са децембром 2020. године, утврђена је на основу налаза вештака, који је имао у виду број долазака на рад и цену појединачне превозне карте на релацији Сомбор Град (прва варијанта налаза), затим цену појединачне карте према присуству запосленог на раду, а максимално до месечне претплатне карте без попушта (друга варијанта), те цену појединачне карте према присуству запосленог на раду а максимално до месечне претплатне карте са 20% попушта (трећа варијанта).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиље основан и исти је усвојен применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. ст. 1. и 2. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика. Међутим, по оцени првостепеног суда, тужилци ова накнада припада у висини збира појединачних дневних карата за 22 дана умањена за 20%, због чега је прихватањем треће варијанте вештачења, тужбени захтев усвојен, док је од досуђеног до износа опредељених према првој и другој варијанти налаза, тужбени захтев одбијен.

По оцени другостепеног суда суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право, с обзиром да тужилци припада разлика накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада према цени појединачне карте и присутности на раду, у висини месечне претплатне карте без умањења, као максималног износа који је послодавац у обавези да исплати запосленом по основу трошкова превоза. Ово из разлога што тужена школа није имала закључен уговор о превозу запослених, те тужилци није била у могућности да купи месечну карту са попустом, због чега је првостепена пресуда преиначена, тако што је прихватањем друге варијанте налаза вештака, усвојен тужбени захтев.

По оцени Врховног касационо суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), који је у примени од 05.03.2015. године, прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Полазећи од чињенице да је право запослених на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада засновано непосредно на закону и посебном колективном уговору, произлази да је послодавац у обавези да запосленом исплати ове трошкове. Такође, да би запослени могао да оствари право на накнаду трошкови

превоза за долазак и одлазак са рада, трошкови морају бити стварни и оправдани. У конкретном случају, тужили су исплаћивани трошкови превоза за долазак и одлазак са рада у висини цене месечне карте овлашћеног превозника са умањењем од 20%, иако она није могла да користи превоз под повољним условима, с обзиром да тужена није имала уговор о превозу запослених са овлашћеним превозником, па би за потребе доласка и одласка са рада тужила плаћала пуну цену превозне карте, односно користила је такси или сопствени превоз и на тај начин је била изложена већим трошковима у висини пуне цене месечне претплатне карте. Исплаћеним новчаним износом тужила није могла да купи месечну претплатну карту по привилегованим ценама превозника, из чега произлази да тужена није исплатила тужили стварне трошкове превоза. Имајући у виду да тужена није тужили платила трошкове превоза за долазак и одлазак са рада у пуном износу, то и по оцени ревизијског суда, применом члана 118. став 1. Закона о раду и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, тужила има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско - финансијске струке (друга варијанта налаза), на које је другостепени суд ставом првим изреке обавезао тужену.

Неосновани су ревизијски наводи да побијана пресуда одступа од судске праксе и правног става израженог у одлуци Рев 578/19 од 05.03.2020. године и да је материјално право погрешно примењено. Ово из разлога што се послодавац који исплати трошкове превоза према привилегованим ценама превозника у јавном саобраћају, ослобађа обавезе по наведеном основу, само ако запосленом обезбеди да превоз користи под привилегованим условима, што није случај у конкретној правној ствари, јер тужена није имала закључен уговор са превозником, а што је у конкретном случају неопходно за остврење попушта од 20% на месечну превозну карту.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је одбио захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић